T.C.
ANKARA
BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ
38. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO : 2026/1206
KARAR NO : 2026/1917
KARAR TARİHİ : 14/05/2026

İNCELENEN KARARIN
MAHKEMESİ : ANKARA 4. İŞ MAHKEMESİ
TARİHİ : 20/02/2026
NUMARASI : 2024/218 Esas 2026/64 Karar

DAVACI :
VEKİLİ :
DAVALI : EĞİTİM VE BİLİM İŞ GÖRENLERİ SENDİKASI
VEKİLİ :
İHBAR OLUNANLAR : 1
: 2
: 3
: 4
: 5
FERİ MÜDAHİL :
VEKİLİ :
DAVANIN KONUSU : Sendikalara İlişkin Mevzuattan Kaynaklanan Davalar (Genel Kurul Kararının İptali (Send. K. M.15/1))

TARAFLARIN İDDİA VE SAVUNMALARININ ÖZETİ:

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle, 4688 sayılı Kamu Çalışanları Kanunu ilgili maddeleri genel kurulda yapılacak seçimlerde uyulacak esasları düzenlemiş olup2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nun 14. maddesi ile 52. maddesinde yer alan hükümlerin uygulanacağını belirttiğini, boşluk olan yerlerde sendika tüzüğüne atıfta bulunduğunu, Ankara 4. İş Mahkemesi 2024/154 Esas sayılı derdest dosyasında delege seçimlerinde usulsüzlük yapıldığı iddiasıyla açıldığını, derdest davada tüzük uyarınca delege seçimlerinde usulsüzlük yapıldığı, tüzüğe bağlı seçim yönergesinin 10/C maddesine aykırı hareket edildiği ve birleştirme yapılan okulların hiçbirine iki gün önceden bilgilendirme mesajı gönderilmediği, yönergeye göre seçim sürecinin hiç başlatılmadığı, bilgilendirme yapılmayan üyelerin bir kısmının bu usulsüz işleme itirazları olduğu delege seçimleri için SMS bilgilendirmesini seçilmiş olan delege Nazan Sulak isimli üyenin ilk asılan delege listesinde yer almadığını, itiraz üzerine listeye eklendiğini, listede sayının yine 212 olarak kaldığını, delege seçimlerinde adaletsizlik yapıldığını, delege seçiminde kullanılacak olan anahtar sayıya uyulmadığını, işyeri birleştirme kurallarına aykırı hareket e dildiğini, seçim takvimine uyulmadığını ileri sürerek 05.05.2024 tarihinde yapılan 1 Nolu şubenin 7. olağan genel kurulunun iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı sendika vekili cevap dilekçesinde özetle, Eğitim İş Sendikası 1 Nolu Ankara Şubesi'nin genel kurul toplantısının iptaline ilişkin olup, tüzel kişilik sahibi olan genel merkeze yöneltildiğini, davaya konu iddia ve uyuşmazlıkların davacı ve şube yönetimi arasında çözümlenmesi gerektiğini, delege seçimlerinde usulsüzlük yapıldığına ilişkin hususlara dair daha önce davacı tarafından açılan ve derdest olan Ankara 4. İş Mahkemesi 2024/154 Esas sayılı dosyasına cevap verildiğini, süresi içinde SMS gönderilmediği, ……..'ın itiraz üzerine

listeye eklendiği, delege listesinin 212 kişiden ibaret olup bir delegenin hakkına girildiği iddialarının asılsız olduğunu, delege seçimi, seçim yönerge takvimine göre belirli bir süreç içinde yürütüldüğü için, ilk listede yer almayan delege ……..'ın herhangi bir itiraz olmaksızın daha sonra listeye eklenerek maddi hata telafi edildiğini, genel kurul kesinleşmiş delege listesinin 212 kişiden ibaret olması yönünden önceki dönem şube denetleme kurulu üyesi ve genel kurul doğal delegesi olan ……..'nun emekliye ayrılmış olması nedeniyle, otomatik olarak delegeliği düşmüş olmasından kaynaklandığını, delege seçimlerine ilişkin işlemlerin usulüne uygun yapıldığını, kesinleşmemiş delege listelerinin askıda süresi içinde tutulduğunu, herhangi bir itiraz olmadığını, genel merkez tarafından onaylanarak kesinleştirildiğini ve Çankaya İlçe Seçim Kuruluna teslim edildiğini, Olağan Genel Kurula ilişkin tüm iş ve işlemlerin ilçe seçim kurulu görevlileri refakatinde ilgili mevzuata uygun olarak 05.05.2024 tarihinde yapıldığını, olağan genel kurulu sürecinin ilgili yönetmelik ve seçim takvimine uygun olarak şeffaf, açık bir şekilde yürütüldüğünü beyan ederek davanın reddine karar verilmesi gerektiğini savunmuştur.

Asli müdahil ……..nın vekili cevap dilekçesinde özetle, davacının Egitim iş Sendikası Ankara 1 Nolu Şube Başkanı olduğunu, davanın hak düşürücü süre içerisinde açılmadığını, davacının davayı açmakta hukuki yararının bulunmadığını, davacı itirazlarının sonuca etkili olmadığını beyan ederek davanın reddine karar verilmesi gerektiğini savunmuştur.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ:

İlk derece mahkemesi tarafından toplanılan deliller ve bilirkişi raporuna dayanılarak kararda belirtilen gerekçelerle davanın kabulüne karar verilmiştir.

İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF SEBEPLERİ:

Karara karşı davalı ve asli müdahil yasal süresi içinde istinaf yoluna başvurmuştur.

Davalı sendika vekili istinaf dilekçesinde özetle, istinaf konusu işbu karara gerekçe olarak gösterilen Ankara 4. İş Mahkemesinin 2024/154 Esas sayılı davada şube genel kurul delege seçimlerinin tamamının iptaline karar verildiğini, anılan delege seçimlerinin iptali yönünden kurulan itiraz kararı her ne kadar şekli anlamda kesin hüküm niteliğinde olsa da maddi anlamda kesin hüküm niteliğinin bulunmadığını, istinaf incelemesine konu olan kararın gerekçesi de doğrudan Ankara 4. İş Mahkemesinin 2024/154 Esas sayılı Kararı ile iptal edilen şube delege seçimlerine hasredildiğinden, bu husus yönünden hukuka aykırılık incelemesi yapılabileceğini, talep sonucunda hangi işyeri delege seçiminin iptalini talep ettiği belirsiz olmasına rağmen mahkeme kararında bu yönün dikkate alınmadığını, şube tarafından, işyerlerine ayrılan delege sayısına göre, her bir iş yeri ayrı ayrı delege seçimlerini düzenlediğini, her bir işyeri seçimi ayrı bir seçim olup 168 ayrı işyerinde şube delege seçimi yapıldığını, davacının kendi bağlı olduğu işyeri dışındaki seçimlere itirazının mümkün olmadığını, davacının iddialarının seçim sonucunu değiştirecek niteliği bulunmadığından hukuki yarar yokluğu açık olup mahkemece tüm delege seçimlerinin iptaline karar verilmiş olmasının hatalı olduğunu beyan ederek mahkeme kararının kaldırılmasını ve davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Asli müdahil …… vekili istinaf dilekçesinde özetle, davanın bir aylık hak düşürücü süre içinde açılmadığını, asli müdahale talebinde bulunan müvekkilinin başkan olarak temsilci sıfatının ve bu sıfatla ileri sürdüğü husumet itirazının mahkemece tartışılmadığını, asli müdahil olmasında haklı menfaati bulunduğunu, iptali istenen genel kurulda sonuçları etkileyecek büyüklükte bir fark bulunmadığını, tüm üyelerin seçim takviminden ve genel kurulun toplanmasından haberdar edildiğini, yapılan seçimin gizli oy, açık sayım esaslarıyla yürütüldüğü ve delege seçiminin şube genel kurulu iradesini zedeleyecek derecede sakatlanmadığının dosya kapsamından anlaşıldığını, iddia edilen usulsüzlüklerin genel kurul iradesine tesiri tenakuza düşecek boyutta olmadığını, dayanak yapılan bilirkişi raporunda, sadece belirli teknik tespitler yapıldığını, seçimlerdeki iddia edilen usulsüzlüklerin somut olarak genel kurul iradesine etkisi matematik ve hukuki olarak yeterince ortaya konulmadığını, davacının kendi dışındaki sendika üyeleri adına, fiilen vekalet veya temsil yetkisi olmaksızın

doğrudan hukuki yarara dayanarak dava açmasının mümkün olmadığını beyan ederek mahkeme kararının kaldırılmasını ve davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

GEREKÇE:

Dava, sendikanın Ankara 1 Nolu Şubesi'nin7. olağan genel kurulunun iptali istemine ilişkindir.

Taraflar arasında olağan genel kurul kararının iptali gerekip gerekmeyeceği konusunda uyuşmazlık bulunmaktadır.

4688 sayılı Kanun'un "Diğer kanunların uygulanması" başlıklı 43. maddesine göre de, "Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 2821 sayılı Sendikalar Kanunu, 2908 sayılı Dernekler Kanunu, 743 sayılı Türk Medeni Kanunu ile sendika ve konfederasyonlarda görev alacaklar hakkında kamu görevlilerinin tabi oldukları personel kanunlarının ilgili hükümleri uygulanır."

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 51/son hükmü "Sendika ve üst kuruluşlarının tüzükleri, yönetim ve işleyişleri, Cumhuriyetin temel niteliklerine ve demokrasi esaslarına aykırı olamaz." şeklindedir.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun "Genel kurulların toplantı zamanı ve karar yeter sayısı" kenar başlıklı 10. maddesi şöyledir:

"Sendika veya konfederasyonun ilk genel kurulu tüzel kişilik kazanmasından başlayarak altı ay içinde yapılır.

Olağan genel kurul toplantıları dört yılı aşmamak üzere tüzüklerde belirtilen sürede yapılır.

İki genel kurul toplantısı arasındaki döneme ilişkin faaliyet ve hesap raporu, denetleme kurulu veya denetçi raporu ile gelecek döneme ilişkin bütçe önerisi, genel kurula katılacaklara toplantı tarihinden en az on beş gün önce yazılı veya elektronik ortamda gönderilir ve internet sitesinde ilan edilir.

Olağanüstü genel kurul, yönetim kurulu veya denetleme kurulunun gerekli gördüğü durumlarda ya da genel kurul üye veya delegelerinin beşte birinin yazılı isteği üzerine en geç altmış gün içinde toplanır.

Genel kurula çağrı yönetim kurulu tarafından yapılır.

Toplantı yeter sayısı üye ya da delege tamsayısının salt çoğunluğudur. İlk toplantıda yeter sayı sağlanamazsa, ikinci toplantı en çok on beş gün sonraya bırakılabilir. Bu toplantıda salt çoğunluk aranmaz.

Karar yeter sayısı toplantıya katılan üye veya delege sayısının salt çoğunluğudur.

Yukarıdaki hükümlere aykırı hareket eden sendika şubesi, sendika veya konfederasyon yönetim kuruluna; üyelerinden birinin veya durumu tespit eden Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının başvurusu üzerine, iş davalarına bakmakla görevli mahkeme kararı ile işten el çektirilir. Bu takdirde görevli mahkeme, genel kurulu kanun ve tüzük hükümleri gereğince altmış günü geçmemek kaydıyla en kısa zamanda toplamak ve yeni yönetim kurulu seçilinceye kadar cari işleri yürütmekle görevli olmak üzere Medenî Kanun hükümleri gereğince bir veya üç kayyım tayin eder."

4688 sayılı Kanun'un 11. maddesi atfı ile uygulama alanı bulan 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun "Seçimlere itiraz" kenar başlıklı 15. maddesi ise,

"(1)Genel kurulda yapılan organ ve delege seçimlerinin devamı sırasında yapılan işlemlere ilişkin olarak seçim sonuç tutanaklarının düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde yapılacak itirazlar hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra hâkim, 14 üncü madde hükümlerine göre kesin sonuçları ilan eder ve ilgili kuruluş veya şubesine bildirir.

(2)Bakanlık veya kuruluş ya da şubesinin üye ve delegeleri; kanun ve tüzük hükümlerine aykırı olarak genel kurul ve seçim yapılması veya seçim sonuçlarını etkileyecek

ölçüde bir usulsüzlük ya da kanuna aykırı uygulama iddiasıyla, bu işlemlerin veya genel kurulun iptali için genel kurul tarihinden itibaren bir ay içerisinde dava açabilir. Dava basit yargılama usulüne göre iki ay içerisinde sonuçlandırılır. (Ek cümle: 12/10/2017-7036/30 md.) Karar hakkında istinaf yoluna başvurulması hâlinde bölge adliye mahkemesi bir ay içinde kararını verir. (Değişik cümle: 12/10/2017-7036/30 md.) Bu karara karşı temyiz yoluna başvurulması hâlinde Yargıtayca on beş gün içinde kesin olarak karar verilir.

(3)Genel kurulun veya genel kurulda yapılan organ seçiminin iptaline karar verildiği takdirde mahkeme; genel kurulu kanun ve tüzük hükümlerine göre en kısa zamanda toplamak, seçimleri yapmak ve yeni yönetim kurulu seçilinceye kadar kuruluşu yönetmekle görevli olmak üzere, 4721 sayılı Kanun hükümleri gereğince bir veya üç kayyım tayin eder ve görev sürelerini belirler." şeklindedir.

Davanın bir aylık sürede açıldığı görülmüştür.

Medeni usul hukukunda davacının, mahkemeden hukuksal korunma istemi ile bir dava açabilmesi için, bu davayı açmakta veya hukuki korunma istemekte haklı bir yararının bulunması gerekir. Öte yandan, bu hukuksal yararın, hukukî ve meşru, doğrudan ve kişisel, doğmuş ve güncel olması gerekir (Hanağası Emel, Davada Menfaat, Ankara, 2009, sh.135).

01.10.2011 tarihinde yürürlüğe giren 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda, davacının dava açmakta hukuki yararının bulunması "Dava Şartları" başlıklı 114. maddesinin 1. fıkrasının (h) bendinde açıkça dava şartları arasında sayılmıştır.

Bir davada, hukuki yarar ilkesinin dava şartı olarak gözetilmesinin, yargılamanın amacına ve usul ekonomisi ilkesine uygun olarak yargılama yapılmasına yarar sağlayacağı, her türlü duraksamadan uzaktır.

Dava açmaktaki hukuki yarar için, hukuk düzenince kabul edilmiş meşru bir yarar olmalı, bu yarar dava açan hak sahibi ile ilgili olmalı ve dava açıldığı sırada hâlen mevcut bulunmalıdır. Ayrıca, açılacak davanın ortaya çıkacak tehlikeyi bertaraf edecek nitelikte olması gerekir. Bir kimsenin, hakkına ulaşmak için, mahkeme kararının o an için gerekli olması durumunda hukuki yararın olduğundan söz edilebilir. Bir mahkeme kararına ihtiyaç yoksa hukuki yarardan söz edilemez (Pekcanıtez H., Atalay, O./Özekes, M., Medeni Usul Hukuku, Ankara,2011, sh. 297).

Diğer taraftan bir dava şartı olan hukuki yarar, kararın kesinleşmesine kadar yargılamanın her aşamasında resen gözetilmesi gereken bir husustur.

Bu genel açıklamalar ışığında Yargıtayın kökleşmiş içtihatları doğrultusunda genel kurulun iptali talebi bakımından dava açılmasında hukuki yarar sadece delegelere ait olmayıp her bir sendika üyesinin de bu davayı açmakta hukuki yararı mevcut olduğundan, davacılar yönünden hukuki yararın mevcut olduğu görülmüştür.

6356 sayılı Kanun'un 9. maddesinde, genel kurulun, sendika ve şubelerin zorunlu organlarından olduğu belirtilmiştir. Genel kurulun görev ve yetkileri, aynı kanunun 11. maddesinde düzenlenmiş olup maddeye göre, sendika organlarının seçimi yetkisi de genel kuruldadır. Bu itibarla, sendikanın yönetim, denetim ve disiplin kurulu üyelerinin belirlendiği genel kurulların, demokratik esaslar doğrultusunda icra edilmesi, sendika içi demokrasinin gerçekleşmesi yönünden son derece önemlidir. Bu cümleden olarak, bir sendikanın demokratik yapıya sahip olup olmadığına ilişkin en somut ölçüler genel kurulun yapısı ve işleyişinde aranmalıdır (Fevzi Şahlanan, Sendikaların İşleyişinin Demokratik İlkelere Uygunluğu, İstanbul, 1980, s.119).

Genel kurul sendikaların iradesini yansıtan nihai karar organıdır. Genel kurullar bakımından asıl olan ise, olağan genel kuruldur. Olağan genel kurul, kanunda ve daha kısa bir süre belirlenmesi koşuluyla tüzükte öngörülen sürelerde düzenli şekilde yapılmak zorunda olunan ve yapılması için herhangi bir sebebin ortaya çıkması gerekli olmayan genel kuruldur.

Yargılama sonucunda seçimlerin iptaline karar verilebilmesi için, hukuka aykırılıkların mutlak surette seçim sonuçlarını etkileyecek nitelikte olması gerekmektedir. Nitekim, bu husus

madde metninde de, "seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük ya da kanuna aykırı uygulama" olarak ifade edilmiştir.

Genel kuruldaki usulsüzlüğün, şayet genel kurulun tümden iptalini gerektirir bir durum oluşturmuyor ise, sadece belirlenen usulsüzlüğün etkilediği sonuca dair genel kurul kararlarının iptaline karar verilmesi ve genel kurulun tümden iptalinin hatalı olacağı gözden uzak tutulmamalıdır (aynı yönde Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 16.04.2025 tarih ve 2025/2928 Esas, 2025/3446 Karar sayılı kararı).

Somut olayda, davacı sendikanın Ankara 1 Nolu Şubesi'nin 7. Olağan genel kurulunun iptaline karar verilmesini talep etmekte, davalı taraf ise, iddiaların asılsız olduğunu, delege seçimlerine itiraz ile ilgili Ankara 4. İş Mahkemesinin2024/154 Esas sayılı davanın derdest olduğunu, olağan genel kurula ilişkin tüm iş ve işlemlerin mevzuata uygun olduğunu savunmuştur.

Delege seçimlerine itiraz edilmek sureti ile açılan derdest olduğu dava dilekçesinde ve cevap dilekçesinde belirtilen davada, Ankara 4. İş Mahkemesinin 14.02.2025 tarih ve 2024/154 Esas, 2025/99 Karar sayılı kararı ile, " Davalı sendikanın Ankara 1 nolu Şubesi tarafından dava konusu delege seçimlerine ait internet sayfasında anahtar sayıya ve işyeri birleştirmelerine dair gerekli duyurular yapılmış olmasına karşın; işyerleri bazında delege seçimlerinin yerlerinin ve tarihlerinin internet sitesinde ilan edildiğine ve Yönerge 8/e. maddesi gereği delege seçimlerinin yerlerinin ve tarihlerinin şube bağlısı üyelere sms ile duyurulduğuna dair delil sunulmamıştır . Ayrıca şube bağlısı bütün üyelere ve yukarıda durumları tek tek incelenen üyeler bazında sms yoluyla delege seçimleri ile delege seçimlerinin yer ve tarihi ile ilgili bilgilendirme yapıldığı, ispat yükü üzerinde olan sendika tarafından ispatlanamadığından, Seçim Yönergesi'ne aykırı yapılan işlemler nedeniyle delege seçimlerinin iptaline" şeklindeki gerekçesiyle, "Davanın KABULÜ ile, 1-Davalı Eğitim ve Bilim İş Görenleri Sendikası Ankara 1 nolu şube 7. Olağan Genel Kuruluna katılacak delegelerin belirlenmesi için yapılan delege seçimlerinin iptaline, seçimlerin yenilenmesine..." karar verildiği, tarafların kararı istinaf etmemesi üzerine kararın14.02.2025 tarihinde kesinleştiği anlaşılmaktadır. Olağan genel kurulun delege seçimlerine ilişkin usulsüzlükleri sebebiyle iptali talep edildiğinden kesinleşen mahkeme kararında da delege seçimlerinin iptali ve seçimlerin yenilenmesine karar verildiğinden iş bu davada olağan genel kurul kararının iptaline karar verilmesinin usul ve kanuna uygun olduğu değerlendirilmiştir.

Tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, vakıa mahkemesi hakiminin objektif, mantıksal ve hayatın olağan akışına uygun, dosyadaki verilerle çelişmeyen tespitlerine ve uyuşmazlığa uygulanması gereken hukuk kurallarına göre, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 355. maddesi uyarınca istinaf sebepleriyle sınırlı olarak ve resen kamu düzeni yönünden yapılan inceleme sonucu, ilk derece mahkemesinin vakıa ve hukuki değerlendirmesinde usul ve esas yönünden yasaya aykırılık bulunmadığı kanaatine varılarak, davalı ve asli müdahilin istinaf başvurusunun esas yönünden reddine dair hüküm kurmak gerekmiştir.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenlerle;

1-Davalı ve asli müdahilin istinaf başvurusunun 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 353-(1) b) 1 maddesi gereğince **ESASTAN REDDİNE,**

2-İstinaf harçları peşin alındığından yeniden harç alınmasına yer olmadığına,

3-Davalı ve asli müdahil tarafından yapılan istinaf yargılama giderlerinin davalı ve asli müdahil üzerinde bırakılmasına, kalan istinaf gider avansının karar kesinleştiğinde davalı ve asli müdahile iadesine,

4-İstinaf incelemesi sırasında duruşma açılmadığından vekalet ücreti takdirine yer olmadığına,

5-Kanun yollarından geçmek suretiyle kesinleşen kararların kesinleşme kaydı ile kesinleşme kaydı yapılan kararların yerine getirilmesi için gerekli bildirimlerin, kararın tebliği işlemlerinin ilk derece mahkemesi tarafından yapılmasına,

Dair, dosya üzerinden yapılan inceleme sonucunda 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 9. maddesi yollamasıyla 6100 sayılı Kanun'un 361. maddesi uyarınca gerekçeli kararın tebliğinden itibaren İKİ HAFTALIK süre içinde Yargıtay'a **TEMYİZ YOLU AÇIK** olmak üzere 14.05.2026 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

GEREKÇELİ KARARIN YAZILDIĞI TARİH :09/06/2026